שגילחו שלא בתער או ששיירו שתי שערות

לא עשו ולא כלום אמר רב אחא בריה דרב

איקא זאת אומרת או יירובו ככולו מדאורייתא

ממאי מדגלי רחמנא גבי נזיר יביום השביעי

יגלחנו הכא הוא דעד דאיכא כולו •הא

בעלמא רובו ככולו מתקיף לה ר' יוםי ברבי

חנינא האי בנזיר ממא כתיב ימחכו עלה

במערבא ∘מכדי נזיר טמא דבתער מנלן מנזיר

מהור יליף ליתי נזיר מהור ולילף מנזיר ממא

מה ממא כי שייר שתי שערות ולא כלום עבד

הכא נמי כי שייר שתי שערות ולא כלום עבד

בעי אביי בזיר שגילח ושייר שתי שערות

צמח ראשו וחזר וגילחן מהו מי מעכבי או

לא 🌣 בעי רבא נזיר שגילח והניח שתי

שערות וגילה אחת ונשרה אחת מהו א"ל רב

אחא מדיפתי לרבינא גילח שערה שערה

קא מיבעי ליה לרבא אלא אימא נשרה אחת

וגילח אחת מהו א"ל 🐠 גילוח אין כאן שער

אין כאן אי שער אין כאן גילוח יש כאן ה"ק

אע"פ ששער אין כאן ימצות גילוח אין כאן:

מתני' סינזיר חופף ומפספס אבל לא סורק:

למ' חופף ומפספס מני ר"ש היא ∘דאמר

ידבר שאין מתכוין מותר בו אבל לא סורק

אתאן לרבנן רישא ר"ש וסיפא רבנן אמר רבה

כולה ר"ש היא כל הסורק להסיר נימין מדולדלות מתכוין: **בותני'** ירבי ישמעאל

אומר ילא יחוף באדמה מפני שמשרת את

השער: גמ' איבעיא להו מפני שהיא משרת

את השער תנן או דלמא מפני המשרת תנן

למאי נפקא מינה כגון דאיכא אדמה דלא

מתרא אי אמרת "מפני שהיא משרת תנן

היכא דידעינן דלא מתרא שפיר אלא אי

אמרת מפני המשרת כלל כלל לא תיקו:

מתני' "נזיר שהיה שותה יין כל היום אינן

חייב אלא אחת אמרו לו אל תשתה אל

תשתה והוא שותה חייב על כל אחת ואחת

יהיה מגלח כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו

לו אל תגלח אל תגלח והוא מגלח חייב על

כל אחת ואחת יהיה משמא למתים כל היום

אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תממא אל

תשמא והוא משמא חייב על כל אחת ואחת:

: נכ״מ

נזירות הלכה יד:

סמג שם:

יפ"ג מהלי אבל הלי

םמ כ מיי שם הלכה טו

ל) הוריות ג: חולין יט. ע. נדה כט., ב) סנהדרין יז: וש"נ, ג) ב"ק קה, ד) שבת נ: פא:, ד) [שם מא: וש"נ], ו) בילה לה:, ו) מכות כא. קדושין עו: חולין פב:, ה) [לט סוע"ב], ע) ל"ל באדמה אותו,

הגהות הב"ח

(א) גם' אמר ליה (גילוח אין כאן שער אין כאן). תא"מ ונ"ב בפרח הגוול קמת דף קה גרים שער אין כאן גילוח אין . כאו: (ג) רש"י ד״ה אמר כלום: (ג) ד"ה מחכו הד"ח כלום: (ג) ד"ה מחכו הד"ח עם ד"ה דמכדי וכו' כתובין הבאין כחתד: (ד) ד"ה מהו וכו' ולח כלוס דלאו כמאן: (ס) ד"ה גילח שערה שערה וכו' ומגלח שערה שערה ולהכים: (ו) ד"ה שעו זו ומשטים לו) א"ל אי אמרת גילוח אין כאן משמע דדמי ליה כמי שים שיער בכלו הא :סמ״ל

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גם' זאת אומרת רובו ככולו מדאורייתא. דבכל התורה כולה רובו ככולו זולת היכא דגלי רחמנא להקפיד על כולו ועי׳ האקפית שנ טונו וע"ב אמר ר" ונתן מאה שישבו וכו" ובחיבורי הורה גבר שם ול"ע ודו"ק: ב] שם אבל לא סורק אמאן לרבנן. נ"ב ע" א"מ: ג] רש"ר ד"ה דמכדי נזיר טמא וכו' עד סופו. נ"ב עי' א"מ: ד] ד"ה אמר ליה וכו' כמי שיש שיער בכאן. נ"ב הא קאמרת אין שיער כאן כל"ל א"מ: ה] תום' ד"ה אמר מר וכו' דבעלמא קיימי מיהו פאת זקן. נ"ב ע"י א"מ: ו] ד"ה מחכו עלה וכו' היינו ר' יוסי בר' חנינא. נ"ב עי' א"מ: ז] ד"ה מיר שגילת וכו׳ לא ילחן יפה כל"ל: ח] ד"ה זימח נשרה וכו' כשבח זימח נשרה וכו' כשבח לגלח שיער ה"ג רש"י. תי" כצ"ל א"מ: מו בא"ד מיהא ש נ״ב כאן א״ל. שיער אין כאן מתחיל :უ″ნ י) בא"ד בסופו שיער אין כאן. נ"ב זהו דיבור אחד עם שלאחריו. א"מ:

מוסף רש"י

וגילח אחת. מהשמים ששייר, ונשרה השניה מהו. ספיית, הפתי הספים בחד. הוי גילות או לא (ב״ק קה.). גילת שערה שערה. שגילח כל השערות אחת אחת, קא מיבעי ליה. נתמיה, כלומר הא ודאי

גילוח הוי כיון שבשעה שבא לגלח האי שיור הוה ביה שיעור גילוח וגילח אחת ואע"פ שנשרה שניה גילות

ישור של של אלא אישא נושרה אחת. שכשבא לגלח אין כאן שיעור גילוח (שם). גזיר חופף. שערו בנתר וחול (שבת ב:) מחליק שערו (שם פא:) לשון שפשוף (מגידה בה). ומפספס. מנפן שערו, דכיון דאינו מחנר (שבת ב:). אבל לא סורק. במחרק דודאי משיר שער ומודה ר"ש בפסיק רישיה ולא ימות, אבל חופף ומפספס פעמים שאינו משיר וכשמשיר דבר שאין מתכוין

אחת בריה דרב חיקת. מדקתני או ששיירו שתי שערות לא עשה (ב) כלום זאת אומרת דרובו חשוב ככולו מדאורייתא דמדכתב הכא השביעי יגלחנו פולומר דלא חשיב

גילוח עד דאיכא כולו שיער מגולח מכלל מדאיצטריך ליה קרא לאשמועינן שערה אחת שפיר גילח דשערה כנטולה דמי הכי נמי כי נשרה אחת משעת נשירותה הויא חבירתה

כנטולה וכי חזר וגילחה לאו כלום עבד דכנטולה דמיא: א"ל. אי אמרת גילוח אין כאן (ו) דדמי ליה כמי שיש שיער בכאן ר]: [הכי] קאמינא [אף על פין ששיער אין כאן מלוח גילוח אין כאן. ומיהו בדיעבד שפיר דמי: בותבי' נויר חופף ומפספס. חופף כמו חופף עליו כל היום (דברים לג) לשון מגרד ובלע"ז פרי"ר: מפספס. שמפריד שערותיו זו מזו. אבל לא שו במסרק: גמ' אחאן. לר"י דאמר דבר שאין מתכוין אסור: להשיר נימין המדולדלים. מן הראש אבל עדיין לא נעקרו לגמרי וכיון דמתכוין להשיר כי סורק במסרק הוה ליה

מיר טמא סוכו׳ והכא הוא דגלי רחמנא כולו הא בעלמא רובו ככולו וכדרב אחא בריה דרב איקא. וא״ת ליגמר מיניה הא לא אפשר משום דהוו להו נזיר ומלורע שני כתובין כאחד: ולמח רחשו וחור וגילחן. נמי לחותן ב׳ שערות: מהו. מי אמרינן כיון דמעיקרא כי שייר אותן שתי שערות לא עשה ולא כלום השתא נמי כיון דהדר ולמח לא עשה ולא כלום (ד) דכמאן דמגלח שתי שערות חמעיקרן דמי ומעכבי או דלמא כיון דהשתח קח מיגלח להו להחי דהדר למח לא חיישינן ולא מעכבי: גילה שערה (ה) קמיבעיה ליה לרבה. פשיטה דכיון דגילח את כל ראשו לבר מהנך ב׳ שערות דכי הדר גילח אחת מהן ונשרה חבירתה שפיר יו דקאזיל ומיגלח כי אורחיה כמאן דאזיל ומגלח ששערו ולההיא דנשרה מאי הוה ליה למיעבד: אלא אימא נשרה אחת וגילה אחת קמבעיה ליה. מי המרינן כיון דכל שערו גילח חוך משער אחת שפיר דמי דהא לא שייר שתי שערות בלא גילוח או דלמא כיון דמעיקרא שייר לו שתי שערות לאו כלום עבד וכי חזר וגילח אחת לאחר נשירתה דחבירתה נמי לאו כלום עבד דכיון דלה הוי השתה ברחשו אלה שערה

דליגלח כולו דאי לאו האי קרא הוה אמינא דברובו סגי ליה דרובו ככולו דאורייתא: האי. ביום השביעי יגלחנו טהור לא כתיב אלא וגילת את גז שער ראש מרו דלא משמע ליה הכי: מחכו עלה במערבה. אהא אחקפתא דר׳ יוסי בר׳ חנינא: ג] (ג) דמכדי נויר טמא דבתער מגלן מנזיר טהור יליף. ליה ולת"ק כדאית ליה וכדלעילם וה"ה נמי דליתי נזיר טהור מנזיר טמא מה אחת לא איקרי גילוח וכנשרו שניהם דמי דכי היכי דאם גילח ושייר

בנזיר טמא הוא דכתיב אבל בנזיר דומדכתיב ביה תער אי לרבי כדאית

הא גדילים סעשה לך. וקא דחי לאו דלא תלבש שעטמו: אמר רב אמר בו או ששיירו שתי שערות דא עשו ולא כלום וכו' ואת אומרת דרובו כבולו דאורייתא. מדגלי רחמנא גבי נזיר ביום השביעי יגלחנו דלא אילטריך דכבר כתיב וגילח אלא לאשמועינן וגילח את ראשו ביום השביעי ולא מיצטריך ליה או למיכתב ביום - דבעינן תגלחת מצוה שלימה שלא שיירה כלום: הכא הוא דבעי כולו הא בעלמא רובו ככולו. אומר הר"ם אהא גדילים תעשה לך מהם: אמר מר וכולם

סג ב ג ד מיי׳ פ״ח מהל׳ מירות הל׳ ז וע״ש םד ה מיי׳ פ״ה מהל׳ הודבעלמא קיימי מיהו פאת זקן אמרי שבת הלכה ה סמג סוף פרק המלניע (שבת דף לד:) דמלא לאוין סה טוש"ע א"ח פי הזוג מיחייב דמשמע ב פורתא: סימן שלו סעיף א: סימן דו מיי׳ פ״ה מהלי מתקיף לה ר' יוםי בר' חנינא מירות הלכה יד: ס' מיי שם הלכה האי בנזיר ממא כתיב. םו ט מייי שם הלכה י סמג לאוין רמב: םח י מייי שם הלכה יג

ודכתיב ביום השביעי יגלחנוז דמשמע כולו וברייתה משתמעה אף בנזיר טהור שיהא שתי שערות מעכבות: מחבו עלה במערבא. נפ׳ קמא דסנהדרין (דף יו:) אמר

מחכו עלה במערבא ין היינו ר' יוסי בר' חנינא והכא אשכחן מחכו על דבריו: מכדי נזיר ממא [דכתער מנקן]

מנזיר מהור יליף (דנתער) וליתי מיר טהור ולילף ממיר טמא דשתי שערות מעכבות: בזיר שגילח ושייר ב' שערות. ונאותה שעה לא ולגילח יפה ואח"כ המתין לגלח שתי שערות עד אשר [למחו שער] ראשו וחזר וגילחן לאותן שתי שערות לבד מי אמרינן אותו תגלחת שתי שערות לא כלום הוא [הואיל] וכשגילחן ראשו מלא שער: בזיך שגילח והניח שתי שערות וגילח אחת ונשרה אחת. כלומר השניה מהו מי אמרינן כיון דלא גילח שתי שערות לאו גילוח הוא ששתי שערות אית בהו שיעור גילוח או דלמא השתא מיהא לאו איכא שער כלל: אמר [ליה] רב אחא מדפתי לרבינא

גילח שערה: מבעיא ליה לרבא. בתמיה כלומר הא ודאי גילוח הוי כיון שבא לגלח הוי שיעור גילוח: איבא נשרה אחת וגלח אחת.

כשבח ז לגלח חן שיער ה״ג רש"י מי אמרינן השתא מיהא שיער [אין כאן מ] א״ל] גילוח אין כאן שיער חין כאן יו: אר שיער אין באן יש כאן גילוח ה"ק אע"פ ששיער אין כאן מצות גילוח [אין] כאן. הואיל דבתגלחת ראשונה שייר ב' שערות ובתגלחת

ואת לא היה רק שער א': מתני' בזיך חופף ומפספס. פרי״ר בלע"ז שיחוף ראשו

בנתר ובאדמה אף כי פעמים שמשיר שיער דבר שאין מתכוין הוא ומותר לר׳ שמעון: ומפספס. שמבדיל שערות

זו מזו אף כי פעמים שמשיר: אבל לא בורק. בגמ׳ משמע׳ דקתם

גמ' סורק מתכוין להסיר השער?: ר"ר אומר לא יחוף. כדלמר בגמ': [כל הסורק] להסיר נימין המדולדלות. שאינן מחוברות יפה ונוחין להנתק:

נמ'

משרת תנן. לא יחוף ש אותו באדמה מין שמשרת [מבני שהיא] דוקה: או דלמה מפני המשרת. דכל הדמה גזרינן אטו אותה למשרת: בזיך שהיה שותה יין כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תשתה אל תשתה. שהתרו בו על כל פעם ופעם שהוא שותה חייב על כל אחת ואחת וכמו כן תגלחת וכן טומאה כדמפרש ואזיל: אמר

דבר שמתכוין ואסור: אי אמרם מפני המשרם חנן כלל כלל לא. דמשמע לא יחוף בשום אדמה גזירה שאינה משרת מפני המשרת: מקרא

התגלחות. או דלמא בפעם ראשונה לא גלח כיון דשייר ב' שערות והשתא נמי כיון דצמח שער ראשו לא מקרי גילוח מה שגלח ב' שערות: וגלח א' ונשרה א' מהו מי אמרינן כיון דלא גילח אלא א' לא קיים מצות גילוח. או דלמא כיון דבשעה שהתחיל לגלח היו לו ב' שערות קיים מצות גילוח: גלח שערה שערה מבעי 'ליה. מלתא דפשיטא היא דקיים

ד. בפנה מותר לגדות למדי בינות קי בינות מצות גילות כיון רבשה לגלת לג היה בו מצות גילות כיון רבשה לגלת לג היה בו בינות בי נומר (שם פא:). אינו חייב אלא אחת כו' חייב על כל אחת ואחת. כל הני חייב כמלקום קם מיירי (קדושין ui:).

גילוח אין כאן הואיל ובתגלחת הראשון שייר ב' שערות ועתה כשבא לגלח לא מצא ב' שערות לא קיים מצות גילוח: נזיר חופף פרי״ר בלע"ז חופף שערותיו במרו ובאדמה. ואף אם הוא משיר שערות (דבק שערות) דבר שאין מתכרין הוה ומותר כר״ש: ומפספס מבדיל שערותיו זו מזו: אבל לא סורק דהוי פסיק רישיה כדמפרש בגמ' ורבי ישמעאל אומר אף לא יחוף באדמה דחשיב ליה פסיק רישיה: נימין מדולדלות. נימין שאינן מחוברות יפה ונוחין לינתק: מפני שמשרת את השער תגן ואסר בכל מיני אדמה גזרה אטו אותה המשרת: נזיר שהיה שותה יין כל היום. ולא המרו בו אלא פעם א': אל תשתה שהתרו בו בין שתיה לשתיה: חייב על כל שתיה

תורה אור השלם וּ וְכִּי יָמוּת מֵת עְלָיו בְּפֶתַע פִּתְאם וְטִמֵּא רֹאשׁ נזרו וגלח ראשו ביום

נְּוְּדֹוֹ וְגִּלְּדִוֹּ הַשְּׁבְיִעִי טְהֲרָתוֹ בֵּיוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלְחָנוּ: במדבר ו ט

נוסחת הריב"ן אז למיהדר ומכתב: בן דהא אמר: גן את כל שער: הו כלו: ל] לכתיב: מעיקרא: ז] שפ

הן שערה שערה: טן סורק: גליון הש"ם גם' הא בעלמא רובו ככולו. עי חולין דף יט

ע"ל ונדה דף כט ע"ל: שם מכדי נזיר ממא דבתער מגלן. כדלקמן דף כח ע"ח:

הגהות התוספות 1. ל"ל שיעורו אמר. 2. ל"ל דפחת משמע. 3. ל"ל שערה שערה. 4. ל"ל דבשעה שבא. 5. ל"ל דהשתא כשבא. 6. ל"ל מפרש. ד. ל"ל נימין. 8. ל"ל באוחו מין אדמה.

לעזי רש"י פרי"ר [פריי"ר]. שפשוף.

פי' הרא"ש

מדגלי רחמנא גבי ביום השביעי יגלחנו ולא בים חשב עי גלחמו דלא איצטריך דכבר כתיב וגלח את ראשו אלא לאשמועינן דבעינן תגלחת יאשמו כינן ובכינן הגיוות שלימה שלא ישייר כלום הא בעלמא רובו ככולו. האי בנזיר טמא כתיב האי יגלחנו דמשמע כולו ומתני' קתני אף בנזיר טהור ב' שערות מעכבות: נזיר שגלח ושייר ב' שערות. ונמצא שלא קיים מצות גילוח דב׳ שערות מעכבות בו: צמח ראשו. אותן שערות חזרו וצמחו: . וחזר וגלח אותן ב' שערות ששייר בגילוח אמרינן הרי . כל שערותיו באלו ב׳